

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบูรณาการระหว่างวิธีการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ คือ การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) การสัมภาษณ์ในเชิงคุณภาพและการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participation Observe) ดังนั้นผู้วิจัยจะนำเสนอรายละเอียดวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

1. การวิจัยเชิงสำรวจ
 - 1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 1.3 การสร้างเครื่องมือวิจัย
 - 1.4 องค์ประกอบของเครื่องมือวิจัย
2. การสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ
 - 2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 2.2 การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม
3. วิธีการเก็บข้อมูล

การวิจัยเชิงสำรวจ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 มีทั้งหมด 1,791 คน นำประชากรทั้งหมดดังกล่าวมาทำการสุ่มตัวอย่าง

การกำหนดขนาดตัวอย่าง (Sample Size) ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 มีทั้งหมด 1,791 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโรยามานะ (Taro Yamane, 1973 : 125) โดยกำหนดความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม = ± 0.05 ภายใต้ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ซึ่งแทนค่าตามสูตรได้ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

$$\begin{aligned}
 n &= \text{ขนาดตัวอย่าง} \\
 N &= \text{ประชากร } 1,791 \text{ คน} \\
 e &= \text{ความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม กำหนดให้เท่ากับ } 0.05\% \\
 n &= \frac{1,791}{1 + (1,791 \times 0.05)^2} \\
 n &= \frac{1,791}{1 + (1,791 \times 0.025)} \\
 N &= 326.97
 \end{aligned}$$

ดังนั้น ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 327 คน

เทคนิคการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Technique)

เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยใช้เทคนิคการสุ่มแบบ 2 ขั้นตอน (Two-stage Sampling) คือ การสุ่มแบบสัดส่วน (Proportional Stratified Sampling) และการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ตามรูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลเมือง 3 แห่ง เทศบาลตำบล 7 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 4 แห่ง โดยใช้สูตรดังนี้

$$\frac{\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง} \times \text{จำนวนบุคลากรของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

ตาราง 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างแยกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองจันทบุรี

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนบุคลากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
องค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี	192	35
เทศบาลเมืองจันทบุรี	571	104
เทศบาลเมืองท่าช้าง	135	25
เทศบาลเมืองจันทนิมิต	197	36
เทศบาลตำบลพลับพลานารายณ์	117	21
เทศบาลตำบลบางกะจะ	82	15
เทศบาลตำบลหนองบัว	67	12
เทศบาลตำบลเกาะขวาง	100	18
เทศบาลตำบลแสง	43	8

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนบุคลากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว	28	5
องค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์	25	5
องค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้าง	75	14
เทศบาลตำบลค่ายเนินวง	43	8
เทศบาลตำบลพลับพลา	88	16
องค์การบริหารส่วนตำบลคมบาง	28	5
รวม	1,791	327

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. 2555 : ไม่ปรากฏหน้า

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือวิจัย ได้แก่ ใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล โดย ออกแบบสอบถาม สอบถามบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี เพื่อศึกษากำลังขวัญในการปฏิบัติงาน ความผูกพันต่อองค์กรและความสัมพันธ์ระหว่างกำลังขวัญในการปฏิบัติงานกับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เหตุผลที่ใช้แบบสอบถามเนื่องจากประชากรกลุ่มศึกษา มีระดับการศึกษาซึ่งถือว่ามีความรู้ ความเข้าใจในระดับใกล้เคียงสามารถตัดสินใจเลือกเหตุผลหรือข้อคำถามด้วยตัวเอง ผู้วิจัยจะได้ข้อมูลที่ลึกซึ้งครอบคลุมจากคำถามที่ให้ผู้ตอบเลือกอย่างสะดวกและประหยัดสำหรับผู้วิจัยด้วย ในการกำหนดแบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์หากำลังขวัญในการปฏิบัติงาน ความผูกพันต่อองค์กรและความสัมพันธ์ระหว่างกำลังขวัญในการปฏิบัติงานกับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในกระแสการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

การสร้างเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกำลังขวัญในการปฏิบัติงานในอดีต เพื่อนำมากำหนดและตรวจสอบตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้ศึกษาและสอบถามจากผู้มีประสบการณ์นำมา กำหนดนิยามตัวแปรและขอบเขตข้อมูล ศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์แวดล้อมทั่วไป ใช้เป็นแนวทาง กำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม

2. สร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมกำลังขวัญในการปฏิบัติงาน ความผูกพันต่อองค์กรและความสัมพันธ์ระหว่างกำลังขวัญในการปฏิบัติงานกับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เหมาะสมกับสถานการณ์ตามสภาพสังคม โดยข้อคำถามที่ได้แสดงออกถึงกำลังขวัญในการปฏิบัติงาน ความผูกพันต่อองค์กรและความสัมพันธ์ระหว่างกำลังขวัญในการปฏิบัติงานกับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดแบบสอบถามให้อยู่ในแผนภาพที่นำไปใช้ได้ นำแบบสอบถามฉบับนี้ไปหาคุณภาพ กำหนดการวัดและเกณฑ์การให้คะแนน

องค์ประกอบของเครื่องมือวิจัย ประกอบด้วยเนื้อหาสรุป ดังนี้

แบบสอบถามที่ใช้จะมีลักษณะคำถามแบบปิดและแบบเปิดผสมกัน โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับกำลังขวัญในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกระแสดการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกระแสดการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

ตอนที่ 4 เป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การทดสอบเครื่องมือจะใช้การทดสอบความตรง (Validity) และความเที่ยง (Reliability)

ดังนี้

1. การทดสอบความตรง (Validity) จะใช้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิจัยและหัวข้อวิจัยจำนวน 3 ท่าน (ดังภาคผนวก ก) ทดสอบความตรง

2. การทดสอบความเที่ยง (Reliability) ใช้การทดลองไปเก็บแบบสอบถามจำนวน 30 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติ ซึ่งได้ค่าทางสถิติ 0.9387

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ตัวแปรส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ตำแหน่ง และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน สถิติที่ใช้คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

2. การวิเคราะห์ตัวแปรต้นหรือตัวแปรตาม ได้แก่ วิเคราะห์กำลังขวัญในการปฏิบัติงาน ความผูกพันต่อองค์กรและความสัมพันธ์ระหว่างกำลังขวัญในการปฏิบัติงานกับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกระแสดการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี สถิติที่ใช้ คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ในการวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยของตารางประเมินค่า (Rating Scale) จะพิจารณา ดังนี้

ระดับความคิดเห็น คะแนน

เห็นด้วยมาก 5

ค่อนข้างเห็นด้วย 4

ไม่แน่ใจ 3

ค่อนข้างไม่เห็นด้วย 2

ไม่เห็นด้วย 1

เกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยจะใช้เกณฑ์ตามค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ค่าเฉลี่ย การตีความ

4.50 – 5.00 สูง

3.50 – 4.49 ค่อนข้างสูง

2.50 – 3.49 ปานกลาง

1.50 – 2.49 ค่อนข้างต่ำ

1.00 – 1.49 ต่ำ

เกณฑ์วิเคราะห์ข้อมูลทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis) โดยการใช้ค่าสหสัมพันธ์ Spearman's rho จะใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าสหสัมพันธ์ การตีความ

0.01-0.25 ความสัมพันธ์ต่ำ

0.26-0.50 ความสัมพันธ์ปานกลาง

0.51-0.75 ความสัมพันธ์สูง

0.76-1.00 ความสัมพันธ์สูงมาก

การสัมภาษณ์ในเชิงคุณภาพ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะใช้วิธีการในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

1. การสัมภาษณ์

วิธีการสัมภาษณ์ที่จะใช้ในการวิจัยนี้มีลักษณะเป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

(Semi-structured or Guided Interview) โดยอาศัยแนวการสัมภาษณ์ (Interview Guide) เป็นเครื่องมือ

ในรูปแบบต่าง ๆ คือ

1.1 การสัมภาษณ์กลุ่ม (Group Interview) เป็นรูปแบบที่ใช้แนวการสัมภาษณ์กลุ่มในการวิเคราะห์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยอาศัยผู้ให้ข้อมูลหลากหลายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่

1.1.1 บุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

1.1.2 บุคลากรที่ปฏิบัติงานในเทศบาลเมือง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

1.1.3 บุคลากรที่ปฏิบัติงานในเทศบาลตำบล อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

1.1.4 บุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

1.2 การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมในที่นี้หมายถึง ประสบการณ์จากการสังเกตที่ได้จากการร่วมทำงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กล่าวคือ ผู้วิจัยปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเวลา 10 ปี ในตำแหน่ง บุคลากร

2. การตรวจสอบข้อมูล

การตรวจสอบข้อมูลในที่นี้จะใช้รูปแบบการตรวจสอบการสัมภาษณ์ โดยใช้ผู้สัมภาษณ์ที่มีจุดยืนต่างกัน คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล ในตำแหน่งที่ต่างกัน ทั้งตำแหน่งทางการบริหาร และตำแหน่งสายปฏิบัติ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จะใช้การตีความข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เพื่อเพิ่มเติมคำอธิบายตารางจากการสำรวจให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม

การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมนั้น ผู้วิจัยสังเกตจากประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของบุคลากรภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งผู้วิจัยปฏิบัติงานมาเป็นเวลา 10 ปี ตำแหน่ง บุคลากร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องและชัดเจนมากที่สุด

วิธีการเก็บข้อมูล

การวิจัยเชิงสำรวจ

เป็นการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามได้กลุ่มตัวอย่างตามสูตรของทาโร ยามาเน่ ที่มีขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 327 กลุ่มตัวอย่างจากประชากร 1,791 คน ที่มาจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัด

จันทบุรี วิธีการเก็บข้อมูลจะแจกแบบสอบถามให้แต่ละแห่งตามสัดส่วนที่ได้มีการคำนวณกลุ่มตัวอย่าง การเก็บจะใช้เครือข่ายของบุคลากรในแต่ละแห่งเป็นผู้แจกและเก็บแบบสอบถามเพื่อที่จะทำให้ได้ ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์มากที่สุด

การสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ

การสัมภาษณ์ในเชิงคุณภาพ เนื่องจากผู้วิจัยปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งบุคลากร ทำให้มีเครือข่ายของบุคลากรที่อยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี การเก็บข้อมูลในเชิงคุณภาพจะใช้การสัมภาษณ์กลุ่ม (Group Interview) โดยอาศัยผู้ให้ข้อมูลหลากหลายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่

1. บุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

2. บุคลากรที่ปฏิบัติงานในเทศบาลเมือง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

3. บุคลากรที่ปฏิบัติงานในเทศบาลตำบล อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

4. บุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

การเข้าเก็บข้อมูล โดยวิธีการสัมภาษณ์จะมีการนัดหมายกลุ่มตัวอย่างโดยประสานงานกับ บุคลากรในแต่ละแห่ง มีการชี้แจงให้เครือข่ายบุคลากรทราบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ต้องการสัมภาษณ์ควรมี ความหลากหลายในตำแหน่ง และสายงานเพื่อจะให้ได้ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์